

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

В. Голубко
«31» серпня 2022 р.

Робоча програма

Виробнича (переддипломна) практика

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 06 Журналістика

(шифр і назва)

спеціальність 061 Журналістика

(шифр і назва)

освітня програма Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю

(шифр і назва)

спеціалізація _____

(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет соціологічний

2022 - 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою соціологічного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

«15» червня 2022 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Аксьонов С.С. кандидат філологічних наук, доцент кафедри
прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій
соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Протокол від «27» квітня 2022 року № 3

В.о. завідувача кафедри
прикладної соціології та
соціальних комунікацій

(підпис)

Віль БАКІРОВ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом
освітньої програми «Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю»

Гарант освітньої програми

«Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю»

(підпис)

Сергій С. АКСЬОНОВ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Протокол від «21» червня 2022 року № 10

Голова науково-методичної комісії

Юлія СОРОКА

ВСТУП

Робоча програма **«Виробничої (переддипломної) практики»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності – 061 Журналістика

освітньої програми – Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю.

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань та умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис «Виробничої (переддипломної) практики».

Виробнича (переддипломна) практика спеціальності 061– Журналістика соціологічного факультету є невід'ємною складовою частиною учбового процесу, яка передбачена державним освітнім стандартом підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю», є основною професійною частиною освітньої програми та завершальним етапом підготовки фахівців в галузі медіакомунікацій для роботи в різних типах медійних організацій.

Виробнича (переддипломна) практика проводиться на четвертому курсі за денною та заочною формами навчання у 8 семестрі тривалістю – 6 тижнів. Виробнича (переддипломна) практика проводиться з метою оволодіння та отримання випускником первинного професійного досвіду, перевірки готовності майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності, а також збору та обробки практичного матеріалу для написання випускної кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.

Виробнича (переддипломна) практика є завершальним етапом формування кваліфікації фахівця, забезпечує єдиний комплексний підхід до її організації на основі принципів системності, безперервності та спадкоємності навчання студентів на першому рівні вищої освіти, формує у бакалаврів здібності самостійно вирішувати конкретні завдання діяльності різних медійних організацій, в основному шляхом самостійного рішення реальних науково-дослідних або організаційних завдань. До проходження Виробничої (переддипломної) практики допускаються студенти, що прослухали теоретичні дисципліни та успішно склали усі передбачені учбовим планом форми підсумкового контролю (екзамени, заліки та курсові роботи), пройшли усі попередні види практик.

1.1. Мета «Виробничої (переддипломної) практики».

Основною метою Виробничої (переддипломної) практики є: закріплення, розширення та систематизація знань отриманих при вивченні спеціальних фахових дисциплін на основі вивчення діяльності медійної організації; набуття первинного практичного досвіду по обраним фахом. У процесі проходження практики студент повинен виявити при виконанні індивідуальних завдань уміння та навички з областей комунікативних знань, які він набув протягом навчання в університеті за обраним фахом. Проведення практики спрямоване також на закріплення отриманих студентами теоретичних знань, набуття практичного досвіду та навичок самостійної, креативної роботи в області медіакомунікацій та зв'язків з громадськістю.

1.2. Основні завдання «Виробничої (переддипломної) практики».

Головне завдання Виробничої (переддипломної) практики – створити теоретичну та практичну базу якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захисту, включаючи вивчення та систематизацію наукових та практичних джерел з питань, що є теоретичною та методологічною основою бакалаврської роботи, здійснити професійну діяльність фахівця з комунікацій за обраною спеціалізацією, яка необхідна для майбутньої професійної діяльності в області медіакомунікацій та зв'язків з громадськістю.

В цілях підвищення якості виконання випускної кваліфікаційної роботи база практики обирається відповідно до затвердженої теми випускної роботи. Організація – база практики повинна мати практичний досвід з наряду підготовки, а також забезпечити студента матеріалами для підготовки практичної частини кваліфікаційної роботи.

Виробнича (переддипломна) практика фактично є головною частиною дослідницької роботи, при написанні якої рівень знань студента повинен відповідати рівню дослідника в області соціальних наук та комунікацій, зокрема, медіакомунікацій та зв'язків з громадськістю. Індивідуальне завдання на практику повинно містити практичну частину теми кваліфікаційної роботи. Завдання бакалавра полягає у зборі інформації, її аналізу, підготовці інформації для документального її оформлення у практичній частині роботи.

Завдання з Виробничої (переддипломної) практика для студентів оформляються у вигляді календарного плану-графіку, який характеризує примірний розподіл часу студента на виконання окремих розділів завдання практики. У календарному плані-графіку студент разом з керівником практики описує за пунктами зміст робіт, які будуть виконані у ході практики. Кожному виду робіт має бути дана коротка характеристика. Виконувані роботи повинні відповідати спеціальності випускника. Тут же вказуються точні терміни, в які роботи мають бути виконані. При проходженні практики студент повинен строго наслідувати план-графік.

1.3. Характеристика «Виробничої (переддипломної) практики»:

Кількість кредитів – 6.

Загальна кількість годин – 180.

Семестр – 8.

Вид контролю – екзамен.

Характеристика «Виробничої (переддипломної) практики»	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Практика	
180 год.	180 год.

1.4. Заплановані результати «Виробничої (переддипломної) практики».

У результаті проходження Виробничої (переддипломної) практики студент повинен:

- систематизувати та поглибити теоретичний рівень знань, які необхідні для якісної та ефективної реалізації професійної діяльності з дисциплін фахової спеціалізації в контексті випускної кваліфікаційної роботи в області медіакомунікацій та зв'язків з громадськістю;
- скоригувати об'єкт та предмет комунікативного дослідження, виявляти теоретичні аспекти досліджуваної проблеми, її основні елементи і системотворчі чинники, механізми, що забезпечують функціонування цієї системи;
- вдосконалити досвід та навички дослідницької діяльності, організувати та провести самостійне комунікативне дослідження, підготувати практичну (емпіричну) частину кваліфікаційної роботи;
- опанувати на практиці навички роботи з вирішення комунікативного аспекту соціальних проблем: визначення проблеми, аналіз (причини виникнення, умови перебігу), ухвалення рішення з конкретної проблеми із застосуванням комунікативних методів та технологій.

Згідно з вимогами освітньої програми «Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю», здобувачі повинні набути компетентності та демонструвати такі результати навчання.

Загальні компетентності:

- 1.1. Знання та розуміння предметної галузі, усвідомлювати соціальну відповідальність професій у сфері масових комунікацій, володіння високою мотивацією до виконання професійної діяльності у галузі медіакомунікацій.
- 1.2. Формувати цілісне уявлення про процеси та явища, які відбуваються у масовій комунікації та суспільстві, визначати можливості сучасних методів пізнання, володіти ними на рівні, необхідному для вирішення завдань у професійної діяльності.
- 1.3. Розуміти сутність та роль масової інформації у розвитку сучасного інформаційного суспільства, усвідомлення небезпек та загроз, що виникають у цьому процесі, розуміння необхідності дотримуватися основних вимог інформаційної безпеки.
- 1.4. Здатність аналізувати соціально-значущі проблеми та процеси масової комунікації, узагальнювати сприйняту інформацію та приймати обґрунтовані рішення.
- 1.6. Володіння основними методами, способами та засобами одержання, зберігання, переробки соціальної інформації, мати навички роботи з комп'ютером та програми інтернет-технологій, уміння працювати з інформацією в соціальних мережах.
- 1.10. Здатність використовувати на практиці теоретичні положення для аналізу та визначення ефективності проведення компаній з застосуванням соціально-комунікативних технологій.
- 1.11. Здатність до міжособистісного спілкування, уміння працювати в команді, мотивувати людей та досягати спільної мети, розуміння та повага до різноманітності та мультикультурності.
- 1.12. Прагнення до саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації та майстерності в галузі журналістики та медіакомунікацій.

Фахові компетентності:

- 2.1. Здатність використовувати у професійних комунікаціях методи теорії масової комунікації, використовувати форми та засоби масової комунікації, використовувати основні методи та технології зв'язків з громадськістю.
- 2.2. Здатність здійснювати професійні функції в галузі журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю.

- 2.3. Володіння знаннями та навичками роботи у засобах масової інформації (Інтернет-ЗМІ), в прес-центрах (прес-службах), відділах з зв'язків з громадськістю, центрах громадських зв'язків, відділах реклами, в інформаційно-комунікативних агенціях.
- 2.4. Володіння базовими навичками створення та просування мультимедійного (конвергентного) контенту в нових медіа.
- 2.5. Володіння базовими навичками створення текстів та документів, що використовуються у сфері зв'язків з громадськістю та реклами, володіння навичками копірайтингу та спічрайтингу.
- 2.6. Здатність обговорювати професійні проблеми, відстоювати свою точку зору, пояснювати сутність явищ, подій, процесів, робити висновки, давати аргументовані відповіді.
- 2.8. Здатність виконувати всі фахові виробничі та творчі операції у засобах масової інформації, здатність забезпечувати суспільство якісною щодо змісту, форми та впливу мас-медійною продукцією.
- 2.9. Здатність оперативно приймати рішення, в тому числі в кризових ситуаціях, здатність до вироблення нестандартних комунікативних рішень та інформаційного контенту.
- 2.13. Здатність брати участь у плануванні, підготовці та проведенні комунікативних кампаній та заходів відповідно до цілей і завдань організації на основі результатів досліджень.
- 2.14. Здатність організувати підготовку до випуску, виробництва та розповсюдження інформаційної продукції в нових медіа, включаючи текстові, відео, аудіо та графічні, робочі та презентаційні матеріали в рамках сучасних засобів створення журналістських та PR повідомлень.

2. Зміст та організація проведення «Виробничої (переддипломної) практики».

Тематичний план визначає зміст та організацію проходження Виробничої (переддипломної) практики під час якої студенти повинні удосконалити знання, уміння та навички, які дозволять їм здійснювати аналіз наукових концепцій та заснованих на них практичних рішень різними методами та прийомами наукового дослідження; аналізувати, синтезувати, узагальнювати результати власних досліджень; удосконалювати вміння формулювати власну наукову думку на проблему; готувати виступи та презентувати результати свого наукового дослідження. В цілому, студент повинен вміло спланувати, підготувати, організувати та виконати науково-дослідну роботу, а також оформити її результати, вивчити та узагальнити наукові джерела за темою випускної роботи, підготувати матеріальну базу для її виконання, оволодіти технікою та методикою комунікативних досліджень, отримати попередні емпіричні дані та опрацювати алгоритм їх обробки.

3. Вимоги до баз «Виробничої (переддипломної) практики».

Бази проходження практики затверджуються наказом ректора Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна на основі офіційних договорів з керівниками державних, акціонерних, приватних фірм, органів державного управління, інших юридичних осіб, тощо. Головною базою Виробничої (переддипломної) практики є кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету, а також Університетська медіастудія та Центр зв'язків з громадськістю

Виробнича (переддипломна) практика на соціологічному факультеті організовується деканатом та кафедрою прикладної соціології та соціальних комунікацій. Загальне керівництво практикою здійснює керівник, який призначається з викладацького складу кафедри.

Перед початком практики кафедра проводить установчі збори, які присвячуються ознайомленню студентів з організацією та порядком проходження практики, правами та обов'язками студентів під час практики, змістом, метою та завданням практики. На зборах в обов'язковому порядку проводиться інструктаж з техніки безпеки, на якому пояснюються правила поведінки студентів під час їхнього перебування на практиці. Студент, що не пройшов інструктаж з техніки безпеки, до проходження практики не допускається. З моменту зарахування студентів у період практики в якості практикантів на робочі місця на них поширюються правила охорони праці та правила внутрішнього розпорядку, що діють в організації.

Поточний контроль за роботою студентів під час Виробничої (переддипломної) практики здійснюється кафедральним керівником практики та факультативно, науковим керівником кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Протягом терміну практики кафедральний керівник практики контролює проміжні результати роботи студента. На період проходження практики в кожній групі призначається староста. До його обов'язків входить щоденний облік відвідування студентами бази практики та оперативне повідомлення доручень керівника практики. З метою контролю виконання завдань практики студенти на протязі всього часу проходження практики ведуть щоденник, де відображаються всі завдання на практику та відмітки про їх виконання. Крім цього, з метою контролю виконання окремих розділів та всієї програми практики, студенти повинні вести звіти про виконаний етап роботи.

4. Індивідуальні завдання з практики (у разі потреби)

5. Вимоги до звіту про «Виробничу (переддипломну) практику».

Після завершення виробничої (переддипломної) практики кожен студент повинен відзвітувати перед керівником практик. Форма та вид звітності студентів про проходження практики – щоденник (календарний графік, робочі записи студента, відгук керівника практики від підприємства, висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики) за формою № Н-7.03 (додаток). Крім заповнення розділів щоденника, студент повинен підготувати звіт по практиці та практичну частину кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Звіт з виробничої (переддипломної) практики повинен бути повним за обсягом та складений з основних розділів програми з урахуванням індивідуального завдання.

6. Підбиття підсумків «Виробничої (переддипломної) практики».

По завершенню виробничої (переддипломної) практики студенти у зазначений термін (протягом трьох днів) подають на кафедру звітну документацію (індивідуальний план, звіт про проходження практики, характеристики та практичну частину роботи). На підставі аналізу всіх поданих документів, результатів роботи студента та захисту звіту приймається рішення керівника практики про виконання програми практики й виставлення оцінки. Облік та оцінка результатів роботи завершується на підсумковій конференції з практики, що призначається по завершенню захисту звітів студентами. Оцінка практики здійснюється диференційовано з урахуванням якості звіту по практиці, повноти збору матеріалів, необхідних для завершення написання бакалаврської роботи, та результатів захисту практики. Студент, робота якого була визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план Виробничої (переддипломної) практики.

Екзаменаційна відомість закривається днем підсумкових зборів «Виробничої (переддипломної) практики», а студент, який не здав практику вчасно, вважаються такими, що має академічну заборгованість.

7. Критерії оцінювання результатів «Виробничої (переддипломної) практики».

90 – 100 балів відмінно	Студент показав відмінні професійні вміння та навички логічного мислення та будує практичні дії аргументовано, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Звіт та щоденник представив вчасно, всі питання в звіті розкриті повністю, індивідуальні завдання практики виконав на дуже високому рівні. Звіт захистив без зауважень, характеристики від керівника практики відмінна. В цілому продемонстрував високий рівень засвоєння теоретичних та практичних навичок. Програму Виробничої (переддипломної) практики виконав повністю.
80 – 89 балів добре	Студент показав добрі професійні вміння та навички логічного мислення та будує практичні дії аргументовано, аналізує теоретичний матеріал у практичній площині. Звіт та щоденник представив вчасно, виконав всі завдання, але мають місце незначні помилки, змістовні зауваження, індивідуальні завдання практики виконав на хорошому рівні. Звіт захистив добре, характеристики від керівника практики позитивна. В цілому продемонстрував високий рівень засвоєння практичних навичок. Програму Виробничої (переддипломної) практики виконав повністю.
70 – 79 балів добре	Студент продемонстрував добрі професійні вміння та навички. Звіт та щоденник представив вчасно, в звіті розкрито більшість питань, присутні окремі помилки та змістовні зауваження, індивідуальне завдання практики виконав на хорошому рівні. Звіт захистив в цілому добре, характеристики від керівника практики позитивна. Програму Виробничої (переддипломної) практики загалом виконав повністю.
60 – 69 балів задовільно	Студент продемонстрував задовільні професійні вміння та навички. Звіт та щоденник представив невчасно, в звіті не розкрито більшість питань. На захисті відповідаючи на запитання практичного характеру виявляв неточності, невпевненість у відповідях, виконання індивідуального завдання носить поверхневий характер. Звіт та щоденник оформлені недбало, характеристика від керівника практики задовільна. Програму Виробничої (переддипломної) практики виконав не в повному обсязі.
50 – 59 балів задовільно	Студент продемонстрував низькі професійні вміння та навички. Звіт та щоденник представив невчасно, в звіті не розкрито більшість питань. На захисті, відповідаючи на запитання практичного характеру, допускав багато помилок, на додаткові питання відповідав невпевнено, виконання індивідуального завдання носить поверхневий або формальний характер.

	Звіт та щоденник оформлені недбало, характеристика від керівника практики в цілому задовільна. Програму Виробничої (переддипломної) практики виконав не в повному обсязі.
1 – 49 балів незадовільно	Студент допустив велику кількість днів відсутності на практиці. Наявність зауважень з боку керівників бази практики. Студент не представив звіт та щоденник. Індивідуальне завдання не виконано. Характеристика від керівника практики незадовільна. Програму Виробничої (переддипломної) практики не виконав.

8. Схема нарахування балів

Сумарна оцінка за практику виставляється за такою системою:

Поточний контроль практики		Сума
Проходження практики	Звіт з практики	
80	20	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

9. Рекомендована література (у разі потреби)

Особливості навчання за денною та заочною формами в умовах запровадження дистанційного навчання

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес з Виробничої (медійної) практики в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим на факультеті графіком практики) на платформі Zoom проводяться всі консультації;

– дистанційно (за затвердженим на факультеті графіком практики) на платформі Zoom та Google classroom проводяться групові та індивідуальні консультації, а також проміжний контроль Виробничої (медійної) практики;

– аудиторно (за затвердженим на факультеті графіком практики) проводяться визначена кількість часу Виробничої (медійної) практики у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних та протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної та заочної форм

навчання надається можливість (за затвердженням на факультеті розкладом семестрового контролю) представити матеріали практики та скласти екзамен з Виробничої (медійно) практики дистанційно на платформах Zoom та Google Classroom.